

SZAKDOLGOZAT

Szél András Mihály

2024

Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem

Budai Campus

**Felszámolói és vagyongazdálkodási szakközgazdász
szakirányú továbbképzési szak**

**A felszámolásban kötött egyezség eljárási szabályainak
problematikája, az ésszerűsítés lehetőségei**

Belső konzulens:	Baier Judit ügyvezető igazgató, RFE
Belső konzulens intézete/tanszéke:	Budai Campus
Külső konzulens:	Dr. Mészáros Sándor Oktatási Bizottság elnöke, RFE
Készítette:	Széll András Mihály

MATE Budai Campus

2024

Tartalomjegyzék

1.	Bevezetés és célkitűzések.....	4
1.1.	Témaválasztás.....	4
1.2.	Célkitűzés	5
2.	Szakirodalmi áttekintés.....	6
2.1.	A felszámolási egyezség jogszabályi szabályozása.....	6
2.2.	Történeti áttekintés	6
2.3.	Jelenlegi szabályozás	8
2.3.1.	Az egyezségkötés határideje. Kivétel az egyezségkötés lehetősége alól	8
2.3.2.	Képviselőt az egyezség előkészítése és megkötése során	9
2.3.3.	Az egyezségkötésből kizártak köre	9
2.3.4.	Fizetőképesség helyreállítására alkalmas program és egyezségi javaslat	9
2.3.5.	Az egyezségi tárgyalás, illetve annak mellőzése	10
2.3.6.	Az egyezségi tárgyalás elutasításának következménye. Egy érdekes jogeset.....	10
2.3.7.	A felszámoló feladatai az egyezségkötés előkészítése során	12
3.	A felszámolási egyezség szabályainak problematikája.....	13
3.1.	Vagyonfelmérési problémák.....	13
3.2.	A felosztható vagyon értelmezési problémái.....	14
4.	A felszámoló feladatai az egyezségkötés során, a felszámoló jelentés	17
4.1.	Vagyon helyzetre vonatkozó adatok	17
4.2.	Hitelezői csoportok	19
4.3.	Vitatott hitelezői igények	21
4.4.	Függő követelések, kötelezettségek	24
5.	Az egyezség megkötése	26
5.1.	A felszámoló kötelezettségei az egyezség jóváhagyása esetén.....	27
6.	A felszámolási egyezség megítélése az eljárás szereplői szemszögéből	28
7.	Eljárási statisztikák	30
7.1.	A statisztikai adatok adatgyűjtési, feldolgozási és értékelési módszerek bemutatása.....	30
7.2.	Eredmények és értékelésük	30
8.	Nemzetközi kitekintés.....	33
9.	Összefoglalás, az eljárás ésszerűsítésének lehetőségei	34
10.	Irodalomjegyzék.....	36
11.	Táblázatok és ábrák jegyzéke	38

1. Bevezetés és célkitűzések

1.1. Témaválasztás

Nemzetközi összehasonlításban a fizetéseképtelenségi eljárások egy- vagy kétbemeneti eljárásként vannak szabályozva. Az egybemeneti fizetéseképtelenségi eljárás során a reorganizációs és a likvidációs eljárás egymást követő eljárások, azaz a likvidációt kötelezően megelőzi egy reorganizációs kísérlet, melynek sikertelensége esetén az eljárás automatikusan felszámolási eljárássá alakul.

A magyar csődjogi szabályozás alapvetően kétbemeneti szabályozás, azonban mutat hasonlóságot az egybemeneti eljárásokhoz. A két bemeneti pont a csődeljárás és a felszámolási eljárás, azonban a csődeljárás sikertelensége esetén kötelezően megindul a likvidációs, azaz a felszámolási eljárás, mely így mutat hasonlóságot az egybemeneti eljárásokhoz.

A már fizetéseképtelenné vált, vagy annak nyilvánított cégek esetén, amennyiben a felszámolási eljárást nem előzi meg csődeljárás, a reorganizációra, a fizetőképesség helyreállítására nincs eljárásjogi kötelezés, annak ellenére, hogy sokszor fordulhat elő olyan eset, amikor a fizetéseképtelenné vált vagy annak nyilvánított társaság fizetőképessége helyreállítható, tevékenysége reaktiválható, így valószínűleg kisebb közgazdasági költséggel jár, ha a gazdasági szerkezetből az szabályozott keretek között nem kivezetésre kerül, hanem termelő része marad a gazdaság szövetének.

Azonban a hazai csődjogi szabályozás lehetővé teszi azt, hogy a fizetéseképtelen vagy annak nyilvánított társaságok speciális módon, fizetőképességi program készítésével és a hitelezőinek szóló egyezségi javaslattal a felszámolási eljárást úgy fejezzék be, hogy az adós cég nem szűnik meg, fizetőképessége helyreáll és aktív része marad a gazdasági szerkezetnek.

Dolgozatom célja annak bemutatása, hogy a mai magyar szabályozás hogyan teszi lehetővé azt, hogy az adós a felszámolás során szabályozott eljárási keretek között egyezséget kössön hitelezőivel, és így meneküljön meg a teljes likvidáció elől.

Az eljárási szabályok bemutatása után statisztikai adatok elemzésével bemutatom, hogy az elmúlt 10 évben Magyarországon hogyan alakult a sikeres felszámolási egyezségek aránya az összes befejezett felszámolási eljárásokhoz képest, melyből következtetést vonok le a szabályozás hatékonyságára vonatkozóan.

1.2. Célkitűzés

Célom a felszámolási eljárásban kötött egyezség jogi szabályozásának bemutatása, a jogszabályi környezetben található problémák feltárása, valamint arra keresem a választ, hogy a mai szabályozási környezetben miért kötnek elenyésző számban egyezséget az adós és a hitelezői. Hipotézisem, hogy ennek két alapvető oka van: ad1. a felszámolási eljárásban szereplő felek aktivitásának hiánya, ad2. a szabályozás hiányossága, ellentmondásai, melynek ésszerűsítésével az egyezségkötések növelhetők.

Ezt követően egy nemzetközi kitekintő alapján kísérletet teszek arra, hogy a környező országok szabályozásai alapján ésszerűsítési lehetőségeket tárjak fel az egyezségkötések számának növelése érdekében.

Fontosnak tartom kiemelni, hogy dolgozatom nem foglalkozik az itthon nemrég bevezetett, fizetéseképtelenséget megelőző két új eljárással, a reorganizációs és a szerkezetátalakítási eljárásokkal, az csak a fizetéseképtelenségi (likvidációs) eljárás során kötött egyezségkötéssel foglalkozik.

2. Szakirodalmi áttekintés

2.1. A felszámolási egyezség jogszabályi szabályozása

Mint ahogy a felszámolási eljárást, a felszámolási eljárás során kötött egyezséget is a többször módosított, **a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény** (a továbbiakban: Cstv.), azon belül is elsősorban a törvény 41-45/A.§-ai szabályozzák.

2.2. Történeti áttekintés

A felszámolási eljárásról szóló **1986. évi 11. törvényerejű rendelet** már tartalmazott szabályozást a megindult fizetéseképtelenségi eljárás során az egyezség megkötéséről. Ennek érdekessége a mai szabályozáshoz képest az, hogy az egyezségkötés nem lehetőség volt az adós és a hitelezők között, hanem a bíróság azt kötelező jelleggel hívta össze: *„18.§ (1) Fizetéseképtelenség miatt indult eljárás esetén a bíróság egyezségi tárgyalást tűz ki.”*

Az egyezségi tárgyalás során a bíróság határozta meg az egyezség körébe vonható vagyon mértékét, mely a hitelezők egyezség folytán való kielégítésének alapját képezte. A tárgyalás során az adós és a hitelezők – majdnem teljesen egyezően a mai szabályozással – megállapodhattak a kielégítés sorrendjében, határidejében és kielégítési arányában.

Egyezsége akkor kerülhetett sor, ha az egyezséghez az egyezségi tárgyaláson a részvételre jogosultak kétharmada hozzájárult és a követelésük kitette az egyezségkötésre jogosultak követeléseinek felét. Hasonlóan a mai szabályozáshoz az egyezségkötés során nem szavazhattak az ún. „kielégítési elsőbbséget élvező” követelések jogosultjai.

Véleményem szerint érdemes lenne megfontolni, hogy a felszámolási eljárás során, egy bíróság által összehívott tárgyaláson, kötelező jelleggel meg kellene kísérelni egy egyezségi megállapodást az adós és a hitelezők között. A bíróság általi összehívás és a felek bíróság általi idézése nagyobb kényszerítő erővel rendelkezik, mint a felszámoló felhívása az adós részére, hogy jelenjen meg és adjon számot a társaság vagyoni helyzetéről, gazdálkodásának körülményeiről. Továbbá senki nem szeret bíróságra járni, a bíróság előtt való megjelenés kényszere lehet, hogy felelősebb eljárásra kényszerítené az adósi ügyvezetőt, könnyítve így a felszámoló munkáját és esetleg javítva a hitelezők követeléseinek megtérülését.

A bíróság által kötelezően megkísérelt egyezség sikertelensége azonban nem zárna ki azt, hogy az eljárás bármely szakaszában a felek önként kíséreljenek meg egyezséget kötni.

Az 1992. január 1-jén hatályba lépő, és többszöri módosítás után a mai napig hatályos **a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvényben** a korábbi, az eljárás kezdetén kötelező érvényű egyezségkötési kísérlet koncepcióját felváltotta az adós és a hitelezők közötti egyezségkötés lehetősége az eljárás szinte teljes folyamata alatt.

Az új elgondolás lényege szerint a felszámolási eljárás közzétételét követő 40 nap után, a felszámolási zárómérleg benyújtásáig az adós és a hitelezők között bármikor helye van egyezségkötésnek.

Az adós az egyezség megkötése érdekében köteles volt – és mai is köteles – fizetőképességi helyreállítási programot, valamint egyezségi javaslatot benyújtani a hitelezők felé. Az adós kérelmére a bíróság egyezségi tárgyalást tűzött ki. Ezen a bíróság meghatározta a felszámoló jelentése alapján az egyezségbe vonható vagyon mértékét.

Az egyezségkötés során a felek megállapodhattak a kielégítés sorrendjében, a teljesítés határidejében, a kielégítés arányában, és új elemként annak módjában, valamint mindabban, amit a felek a fizetőképesség helyreállítása érdekében szükségesnek tartanak.

Az egyezségkötésre akkor kerülhetett sor, ha az egyezségi javaslatot az egyezségkötésre jogosult minden hitelezői kategóriában legalább a hitelezők fele támogatta, és ezek a hitelezői igények elérték az összes hitelezői igény kétharmadát.

A bíróság a megszavazott egyezségi javaslatot akkor hagyta jóvá, ha az megfelelt a jóhiszemű joggyakorlás követelményeinek, azaz nem tartalmazott a hitelezők összességére vagy a hitelezők egyes csoportjaira vonatkozóan nyilvánvalóan előnytelen vagy méltánytalan rendelkezéseket.

2.3. Jelenlegi szabályozás

A jelenlegi törvényi szabályozás 2020. óta van érvényben, a 41-45.§-ok tekintetében az utolsó módosítást a 2020. évi LXXIII. törvény hozta be a szabályozásba, ekkor egészült ki a 41.§-a a (6) bekezdéssel és történtek szövegbeli pontosítások.

Fontos azonban szem előtt tartanunk, hogy a törvényi szabályozást a Covid járvány, majd az Ukrajna területén fennálló fegyveres konfliktus miatt kihirdetett vészhelyzetek alatti rendeleti szabályozás több helyen – átmeneti jelleggel – felülírja.

2.3.1. Az egyezségkötés határideje. Kivétel az egyezségkötés lehetősége alól

Felszámolási egyezség megkötésére a lehetőség a felszámolási eljárás Céglözlönyben való közzétételét követő 40. nap után nyílik meg, *„ugyanis a 40 napos határidőt a hitelezői igények bejelentésére biztosítja a törvény, ezt követően kerül a felszámoló és az adós is olyan helyzetbe, hogy a hitelezői igényekről tájékozódni tudjon.”* (Juhász, 2016.)

A felszámolási zárómérlegnek a bírósághoz történő benyújtása után az adósnak már csak akkor van lehetősége az egyezségkötésre, amennyiben a benyújtott zárómérleget a felszámoló visszavonja. (Juhász, 2016.)

A cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló **2006. évi V. törvény** (a továbbiakban: Ctv.) szerint nincs helye egyezségkötésnek azokban a felszámolási eljárásokban, melyeket kényszertörlési eljárás előzött meg.

A törvényi szabályozást jelenleg felülírja az **587/2022. (XII.28.) Korm. rendelet** 2.§-a, mely szerint *„a Ctv. 116. § (5) bekezdésében, valamint a Cstv. 41. § (1) bekezdésében és a 45/A. § (4) bekezdésében foglaltaktól eltérően, ha a kényszertörlési eljárás során felszámolási eljárást kell kezdeményezni, a felszámolás során helye lehet egyezségkötésnek, és a felszámolási eljárás az adós cég teljesítésére tekintettel megszüntethető.”*

2.3.2. Képviselő az egyezség előkészítése és megkötése során

Az egyezség előkészítése és megkötése során az adós gazdálkodó szervezetet megillető jogokat a Cstv. 8. § (1) bekezdésében felsorolt szervek, azaz a közgyűlés, taggyűlés gyakorolják. A tulajdonosi szervnek az egyezségkötés előkészítése és megkötése során eljáró képviselőjét olyan eljárás keretében kell megválasztania, mint amelyet az adott társasági formára vonatkozó, megszűnésről szóló döntéshez előírt eljáráshoz jogszabály előír. A képviselő meghatalmazását közokiratba, vagy teljes bizonyító erejű magánokiratba kell foglalni.

2.3.3. Az egyezségkötésből kizártak köre

Nem vehetnek részt az egyezség megkötése során a Cstv. 57. § (1) bekezdés a) és c) pontjában foglalt követelések jogosultjai, azaz a felszámolás 57. § (2) bekezdés szerinti költségei „*Az ilyen követelések jogosultjainak (általában munkabér és járadék jellegű követelés) az igényét mindenképpen ki kell egyenlíteni. Az egyezségkötési szándék komolytalanságát jelzi, ha nem jut fedezet az ő követeléseik kifizetésére.*” (Juhász, 2016.)

2.3.4. Fizetőképesség helyreállítására alkalmas program és egyezségi javaslat

Az egyezség megkötése érdekében az adós képviselője köteles fizetőképesség helyreállítására alkalmas programot és egyezségi javaslatot kidolgozni és a hitelezők rendelkezésére bocsátani az egyezségről való szavazás érdekében.

A felszámolási eljárásban alkalmazott program és javaslat nem különbözik a csődeljárás során elkészítendő programtól és javaslatától. „*A javaslatnak egyértelműnek kell lennie, amiből a hitelezők megtudják, hogy milyen arányú és mértékű kielégítést várhatnak az egyezség megkötése során. A programnak akkor van jelentősége, hogyha az egyezségkötés olyan feltételekkel születik, hogy az adós hosszabb idő alatt, részletekben fizeti ki a hitelezőit.*” (Juhász, 2016.)

E tekintetben tehát a programban jelenik meg a törvény azon szabályozása, hogy az adós és a hitelező megállapodhatnak a kifizetés sorrendjében, a teljesítés határidejének módosításában, a

kifizetés arányában és módjában, valamint mindabban, ami a fizetőképesség helyreállítása érdekében vagy egyébként szükségesnek tartanak.

2.3.5. Az egyezségi tárgyalás, illetve annak mellőzése

A bíróság az adós egyezségkötési szándéka esetén, kérelemre a kérelem beérkezésétől számított 60 napon belül egyezségi tárgyalást tart, melyre az adóst, a felszámolót és az egyezségkötésre jogosult hitelezőket idézi a fizetőképességet helyreállító program és az egyezségi javaslat kézbesítésével.

A tárgyalás célja az egyezség megkötése, mely szükségszerűen járhat azzal, hogy a feleket vagy azok egy részét a jóváhagyott egyezség jogoktól fosztja meg, pl. az egyezség kiterjesztése olyan hitelezőkre (kényszeregyezség), akik az adós javaslatát nem fogadták el. Ebből kifolyólag egyezség csak bírósági jóváhagyással köthető meg, hiszen az egyezség polgári jogi jogviszonyokat alakító hatású, ami csak bírói úton lehetséges.

Abban az esetben, amennyiben az adós jelzi egyezségkötési szándékát, ám nem kérte tárgyalás tartását, a bíróság tárgyalás megtartása helyett dönthet úgy is, hogy az adós programját és javaslatát megfelelő határidő tűzésével azzal a felhívással küldi meg a hitelezőknek, hogy szavazatukat a határidőn belül a bíróságnak és a felszámolónak küldjék meg. Az így beérkezett szavazatokat a bíróság összesíti és végzésében határoz az egyezség jóváhagyásáról vagy elutasításáról.

2.3.6. Az egyezségi tárgyalás elutasításának következménye. Egy érdekes jogeset

Érdemes foglalkozni az egyezségi tárgyalás kitűzése iránti kérelem követelményeivel és a kérelem elutasításának – bírói tévedésen alapuló – kártérítési következményeivel, melynek példája a következő ügy:

„A Nemzetközi Kereskedelmi és Beruházási Választottbíróság (Washington D.C) ARB 612/9. számú ítélete a Dan Cake S.A vs. Hungary közötti ügyben a kártérítési kereset jogalapja körében a Magyar Államot elmarasztaló közbenső ítéletet hozott.

Az alapul szolgáló tényállás szerint az adós egyezségi tárgyalás kitűzését kérte, csatolta az egyezségi javaslatát, a hitelezők listáját, valamint egy, a fizetőképesség helyreállítását célzó programot, valamint egyes hitelezők által aláírt egyezségeket. A bíróság ennek ellenére hiánypótlásra hívta fel. Felhívta, hogy csatolja a külföldi tulajdonosa három hónapnál nem régebbi cégkivonatát, és annak hiteles magyar nyelvű fordítását; az okiratokat, mint adósi és hitelezői szándéknyilatkozatot az egyes hitelezők által is előzetesen aláíratva, igazolja, hogy a hitelezők kielégítéséhez szükséges fedezet rendelkezésre áll. Tájékoztatta adóst, hogy bizonytalan bankgarancia, mint feltétel kikötéséhez nem járul hozzá, az egyezséget csak az eljárásban félként résztvevő személyek köthetik, így nem fél az eljárásban és nem lehet az egyezségkötés része sem a hitelt nyújtó bank, sem pedig az adós tulajdonos tagja. Tájékoztatta arról is, hogy a következetesen kialakult bírói gyakorlat szerint az egyezségkötés pillanatában nem lehet folyamatban vitatott hitelezői igény és kifogás elbírálására irányuló eljárás. Az adós a hiánypótlásra felhívásnak nem tett eleget, ezért a bíróság az egyezségi tárgyalás kitűzése iránti kérelmet elutasította, ezt követően a felszámolási eljárás során az adós vagyonát a felszámoló értékesítette.

Az ICSID ítélete szerint a Magyar Állam alperes – a bíróság és a felszámoló eljárásával – megsértette azt a kötelezettségét, hogy a felperes beruházása során biztosítsa a tisztességes és méltányos elbánást, és megsértette azt a kötelezettségét, hogy a felperes beruházásának felszámolása során tartózkodjon az indokolatlan és megkülönböztető intézkedésektől. A választottbíróság döntésének érvelése szerint mindezen magatartásával a magyar bíróság megtagadta az igazságszolgáltatást, eljárásával egyértelműen jogsértést valósított meg, a befektetőkkel szemben nem alkalmazott igazságos és méltányos elbánást; továbbá a jogsértést rendszerszintűnek lehet tekinteni, mert a hiánypótló végzéssel szemben nem volt helye jogorvoslatnak.

A választottbíróság kiemelten vizsgálta az egyezségi tárgyalás megtartásának feltételeit, megállapította, hogy a Cstv. 41. § (5) bekezdésének megfelelően három okirat benyújtása szükséges az egyezségi tárgyalás megtartására irányuló kérelemhez: a fizetőképesség helyreállítására alkalmas program, az egyezségi javaslat és a hitelezők listája. Megállapította, hogy az adós kérelme ennek a követelménynek megfelelt, ennek ellenére hívta fel a bíróság hiánypótlásra.” (A felszámolási egyezség gyakorlati kérdései – Vitaindító a Pécsi Ítélőtáblán 2017. május 12-én megtartott felszámolói bírói konzultációhoz – 3. oldal)

A jogesetet megvizsgálva az OBH az alábbi következtetésre jutott:

„Egyetértés volt abban, hogy az egyezségi tárgyalás kitűzése iránti kérelem minimális követelményeként csatolni kell: a legfőbb szerv egyezség feltételeire vonatkozó határozatát, az egyezség során képviselőként eljáró személynek a fent megjelölt alakiságok betartásával adott meghatalmazást, a fizetőképesség helyreállítására alkalmas programot, egyezségi javaslatot és a hitelezői névsort. A bíróság az adóst ebben a körben köteles hiánypótlásra felhívni, és a hiánypótlás elmulasztása esetén a kérelmet elutasítja.

A bíróság a minimális követelményként csatolt okiratokon túlmenően is hiánypótlásra hívhatja fel – de a tárgyalás kitűzésével egyidejűleg – az adóst, felhívhatja, hogy igazolja a felszámolási költségek kiegyenlítését, fedezetét, a Cstv. 57. § (1) bekezdés c.) pontja szerinti követelések fedezetét, valamint a hitelezők egyezségi javaslat szerinti kielégítési arányának megfelelő fedezetet.” (A felszámolási egyezség gyakorlati kérdései – Vitaindító a Pécsi Ítélőtáblán 2017. május 12-én megtartott felszámolói bírói konzultációhoz – 4. oldal)

2.3.7. A felszámoló feladatai az egyezségkötés előkészítése során

Az egyezségi tárgyalásra a felszámolónak jelentést kell készítenie, melyben összegzi az adós vagyoni helyzetét, a számviteli törvény szerint felosztható vagyont, kimutatást készít az egyes hitelezői csoportok követeléseiről, valamint külön tájékoztatást ad a felszámolási egyezség megkötésében részt nem vevő – Cstv. 57. § (1) bekezdés a) és c) pontja szerinti – követelésekről, illetve azok jövőbeli alakulásáról, továbbá a számviteli törvény szerinti függő követelésekről és kötelezettségekről.

A jelentés elkészítésének indoka, hogy szakszerű és körültekintő tájékoztatást kapjanak a hitelezők arról a vagyontömegről, beleértve ebbe a később lejáró vagy függő követeléseket és kötelezettségeket, mely igényük kielégítési alapját nyújtja, megkönnyítve így az egyezségi javaslatról való döntést.

3. A felszámolási egyezség szabályainak problematikája

3.1. Vagyonfelmérési problémák

Az adós gazdasági társaság vagyonának meghatározása nem egyszerű feladat, kellő körültekintést igényel a felszámolótól és könnyíti a felszámoló munkáját az adós aktív közreműködése is.

A 2012. március 1-jét megelőzően hatályos törvényi szöveg alapján az egyezség körébe vonható vagyont a bíróság végzésben határozta meg a felszámoló javaslata alapján. *„A vagyon mértékét meghatározó bírói végzés olyan végzésnek minősül, amely ellen fellebbezésnek van helye. Célszerű ezért az egyezségi tárgyalást úgy előkészíteni, hogy az abban részt vevő hitelezők jelen legyenek, vagy képviseltessék magukat, mert a végzés megfellebbezése esetén a további eljárási cselekményekre sem kerülhet sor.”* (Juhász, 2016.)

A 2012. március 1-jét követő szabályozás az egyezségkötési eljárásból kikerült a vagyont bírói végzéssel meghatározó eljárási rész, mely a gyakorlatban a fellebbezhető végzés miatt nehezítette az egyezségkötési eljárások gyors és eredményes lebonyolítását. A módosítást követő eljárásokban a bírói végzés helyett a felszámoló készít jelentést az adós vagyoni helyzetéről, a számviteli törvény szerinti felosztható vagyon mértékéről, az egyes hitelezők és hitelezői csoportok követeléseiről, valamint külön ad tájékoztatást a Cstv. 57.§ (1) bekezdés a) és c) pontja szerinti eddigi és várható költségekről, valamint a számviteli törvény szerinti függő követelésekről és kötelezettségekről.

Míg a korábbi szabályozás szerint a vagyon bírói meghatározásáról szóló végzés elleni fellebbezéssel fejezhették ki a felek egyet nem értésüket a vagyon mértékének megállapítása miatt, a jelenlegi szabályozás arra ad lehetőséget elsősorban a hitelezőnek, hogy amennyiben nem ért egyet a felszámoló jelentésével, ad absurdum úgy fejezheti ki ellenvéleményét a vagyon nem szakszerű és körültekintő felmérése miatt, hogy esetleg ez miatt nem szavazza meg az egyezséget.

További problémát jelent a vagyon meghatározása és a felszámoló jelentése elkészítése során a számviteli törvény szerinti függő követelések és kötelezettségek számbavétele és az arról való

rendelkezés. „Figyelembe kell venni a Cstv. 44.§ (1a) bekezdését, amely szerint az egyezség megkötésekor a számviteli törvény szerinti függő követelésekre és kötelezettségekre vonatkozóan is rendelkezni kell. Ez azért problémás, mert a törvény értelmében a felszámolási eljárásban csak a csődtörvény szerinti függő követeléssel rendelkezők jelenthetik be a hitelezői igényüket, mely kört a 3.§ (1) bekezdés g) pontja lehatárol, a bankgaranciából, biztosítói garanciából vagy biztosító által kiállított, készfizető kezességvállalást tartalmazó kötelezvényből származó olyan követelésre, amelynek beállta és esedékessége még bizonytalan.” (Juhász, 2016.)

3.2. A felsztható vagyon értelmezési problémái

A Cstv 4.§ (2) bekezdése értelmében „a gazdálkodó szervezet vagyona a tulajdonában (kezelésében) levő vagyon. A gazdálkodó szervezet vagyonaként kell figyelembe venni a leányvállalata vagyonát, tröszt esetében a tröszt vállalatok vagyonát, ha a tröszt létesítő határozatát az állami vállalatokról szóló 1977. évi VI. törvény 49.§-a alapján adták ki.”

Bizonyos vagyontárgyak nem tartoznak az adós gazdálkodó szervezet vagyonába. Ezek:

- jogszabályban meghatározott természetvédelmi oltalom alatt álló földterületek,
- külön jogszabályban meghatározott nemzeti vagyonban lévő műemlék,
- állami vagy önkormányzati tulajdonban álló vagyon, amely tekintetében a gazdálkodó szervezet jogszabály vagy szerződés alapján tulajdonosi, vagyonkezelői vagy más használati jogot gyakorol, továbbá az említett vagyonkezelői vagy használati jog,
- a vízitársulatok tulajdonában, vagyonkezelésében, használatában lévő vizek, vízilétesítmények és a vízitársulatoknak a közfeladatok ellátásához szükséges elkülönített vagyona,
- a kárpótlás céljára elkülönített föld, a törvényben meghatározott földalap és a kárpótlási árverésre kijelöléssel nem érintett, illetve a kárpótlási árverésből visszamaradt földterület,
- a gazdálkodó szervezet vagyonából az az ingatlan, amely – a volt egyházi ingatlanok tulajdoni helyzetének rendezéséről szóló 1991. évi XXXII. törvény 7.§ (1) bekezdésében foglaltak alapján – a kormány által jóváhagyott jegyzékben szerepel,

- az adós munkavállalójának munkabéréből – külön jogszabály szerint – levont, valamint a csődeljárás, illetve a felszámolási eljárás tartama alatt már levont, de meg nem fizetett közteher,
- a munkavállaló munkabéréből levont, de még ki nem fizetett tartásdíj és egyéb végrehajtás alá eső tartozás,
- az adós birtokában lévő olyan vagyontárgy, amelyre az eladó a tulajdonjogát a vételár teljes kiegyenlítéséig fenntartotta, ide nem értve, ha azt már az adós a vételár kiegyenlítése előtt jogszerűen – beépítéssel, feldolgozással vagy átalakítással – új vagyontárgy létrehozására felhasználta, és ezzel a vagyontárgy az új dolog elválaszthatatlan részévé vált,
- a Kormány által a rendkívüli időszakra rögzített hadiipari készletek csak abban az esetben vonhatóak a felszámolási vagyonba, ha a rögzítést az állami vagyonkezelő szervezet a Kormány kezdeményezésére feloldja,
- nem tartozik a támogatás közvetítésével megbízott gazdálkodó szervezet vagyonába az államháztartási, európai uniós vagy más nemzetközi forrásból elszámolási kötelezettséggel átvett olyan támogatási célú pénzeszköz, amit a közvetítő szervezetnek saját vagyonától elkülönítetten kell kezelnie,
- a védelem célját szolgáló állami tartalék nem része a gazdálkodó szervezet vagyonának.

Az adós gazdálkodó szervezet vezetője a felszámolás kezdő időpontját követő 30 napon belül a Cstv. 31.§ (1) bekezdés rendelkezései alapján köteles a felszámolás kezdő időpontját megelőző fordulónappal tevékenységet lezáró mérleget készíteni, mely tájékoztatást ad az adós vagyoni helyzetéről és külön dokumentumokkal alátámasztott tételes kimutatást készíteni azon vagyontárgyakról, melyek a 4.§ alapján nem tartoznak a gazdálkodó szervezet vagyonába.

„A vagyon mértékének meghatározása során általános esetben ki lehet indulni a tevékenységet lezáró, illetőleg a felszámoló által készített nyitómérleg adataiból. Az egyezségkötésbe azonban – ahogy erről már szoltunk – bevonható kívülálló személyek vagyona is, erre azonban a Cstv. 42.§-a nem vonatkozik, csak figyelembe kell venni.” (Juhász, 2016.)

Most, hogy jogi értelemben meghatároztuk a felosztható, illetve az egyezségkötésbe bevonható – akár külső személyek által biztosított – vagyon mértékét, fontos szót ejteni a felosztható vagyon közgazdasági problematikájáról is.

Az adós gazdálkodó szervezet egyezségkötési szándéka nyilvánvalóan a gazdálkodó szervezet tovább működését szolgálja. Nem lehet értelmezhető cél – még ha a gyakorlatban elő is

fordulhat – hogy az egyezségkötésre azért kerüljön sor, hogy a gazdálkodó szervezet később úgy szűnjön meg, hogy jogi értelemben kifizetetlen hitelezői igényt ne hagyjon maga után. Az egyezségkötésnek szükségszerűen arra kell irányulnia, hogy az adós gazdálkodó szervezet fizetőképessége helyreálljon, és a sikeres egyezség után aktív és termelő része tudjon maradni a gazdaság szövetének.

E cél elérése érdekében azonban körültekintően kell vizsgálnia mind az adós gazdálkodó szervezetnek, mind a felszámolónak, hogy mely vagyontárgyak azok, amelyek a későbbi működés során eredményesen szolgálják majd a gazdálkodó szervezetet, és melyek azok, melyek értékesíthetők vagy átadhatóak a hitelezőknek anélkül, hogy a tovább működést veszélyeztetnék. Ez lehet az egyezségkötésbe vonható vagyon alapja.

„...meg lehet és kell jelölni azokat a mérleg eszközoldalán található vagyoni elemeket, amelyek fontosak és kulcsszerepet játszanak a vállalkozás folytatásának elvével összhangban vagy nem fontosak és nem szolgálják az alaptevékenységet, mint a karcsúsítás egyik lépése. Ennek a folyamatnak az eredménye adja azt a letisztított, a mérleg eszközoldalán található vagyont, amely egy hasznosítható, a jövőben életképes és eredményes működési feltételt, kapacitást teremt meg.” (Nagy, 2014.)

4. A felszámoló feladatai az egyezségkötés során, a felszámolói jelentés

Az egyezségkötés során a felszámoló jelentést készít az eljárás minden résztvevője számára, melyben összegzi az adós vagyoni helyzetét, számba veszi az egyezségkötés során felosztható, felhasználható vagyont, kimutatást készít a hitelezőkről, és összesíti azokat az egyes hitelezői kategóriák szerint, továbbá tájékoztatást ad a már felmerült és a jövőben várható, Cstv. 57.§ (1) bekezdés a) és c) pontja szerinti kötelezettségekről, valamint a számviteli törvény szerinti függő követelésekről és kötelezettségekről.

4.1. Vagyoni helyzetre vonatkozó adatok

Egy gazdasági társaság vagyonát adott időpontban a társaság mérlege mutatja meg. A mérleg a vagyoni helyzetének bemutatására szolgáló kétoldalú kimutatás, ahol a mérleg bal, eszköz oldala a vagyont mutatja be, míg a mérleg jobb, vagy forrás oldala pedig annak eredetét, finanszírozását mutatja, azaz hogy annak mekkora részét finanszírozták külső forrásból (kötelezettségek), és mekkora részét bocsátották az alapítók a rendelkezésre (jegyzett tőke) vagy az eszköz forrását maga a gazdálkodó termelte meg (jellemzően eredménytartalék). A vagyonmérleg tárgyalása során most eltekintek az aktív időbeli elhatárolásoktól.

Az egyezségkötésbe vonható vagyon meghatározásakor a mérleg eszközoldalát kell figyelembe vennünk. Ide tartoznak a:

- pénzeszközök (pénzár, bank, nyilvántartásba vételi díjak)
- egyéb forgóeszközök (készletek, követelések, értékpapírok)
- befektetett eszközök (immateriális javak, tárgyi eszközök, befektetett pénzügyi eszközök)

A fenti csoportosítás a vagyon nem csak a számviteli törvény szerinti csoportosításnak felel meg, hanem az egyes eszközök likviditását is jelzi. Míg nyilvánvaló, hogy a pénzeszközök likviditása teljes, hiszen készpénzben vagy számlapénzben azonnal rendelkezésre áll, addig a tárgyi eszközök vagy a követelések pénzzé tétele időt és költséget igényel, és rövid idő alatt sokszor csak veszteséggel tehető pénzzé.

A vagyoni helyzetről szóló jelentés összeállításakor az eszközök számbavételekor a felszámolónak körültekintően kell eljárnia, hiszen egy jól elkészített jelentés sikeres alapot tud

teremteni egy egyezséghez, míg ha az nyilvánvalóan alul vagy túlértékeli a vagyont, akkor a hitelességi problémák miatt gátolhatja is azt.

A mérleg forrás oldalának összeállítása során a felszámolónak a beérkezett hitelezői igényeket kell összesítenie és a mérleghelyessé tételhez korrigálni a saját tőkével. Ez a korrekciós tétel a felszámolás számviteli feladatiról szóló **225/2000. (XII.19.) Korm. rendelet** 8.§ (4) bekezdés c) pontja szerinti felosztható vagyon, ami nem egyezik meg az egyezségkötésbe vonható vagyon fogalmával. Az egyezségkötésbe vonható vagyon jelenti mindazokat a vagyontárgyakat, amelyek az egyezségkötés során a hitelezők kielégítését szolgálhatja, míg az előbbi felosztható vagyon kategória a hitelezői igények után a tulajdonosoknak kiadható vagyont jelenti, mely lehet negatív előjelű is.

1. táblázat: A felszámolás során alkalmazott mérlegséma

Eszközök		Források	
Felszámolási eljárásba be nem vonható vagyoni eszközök (Cstv. 4.§ (3)-(5) bek.)		Felszámolásba be nem vonható vagyon, mint kötelezettség (Cstv. 4.§ (3)-(5) bek.)	
Pénzeszközök könyv szerinti értéken		Kötelezettségek könyv szerinti értéken	
pénzkészlet		Felszámolási költségek	a) kat.
elektronikus pénzeszközök		Határidőben bejelentett hitelezői igények	
bankban lévő pénzeszközök		Cstv. 49/D alá tartozó követelések	49/D kat.
csekkek		Járadék jellegű követelések	c) kat.
Vagyoni eszközök		Magánszemély, mikro- és kisvállalkozások	d) kat.
immateriális javak		Adójellegű követelések	e) kat.
tárgyi eszközök		Egyéb követelések	f) kat.
befektetett pénzügyi eszközök		Késedelmi kamat, bírság, pótlék	g) kat.
készletek		Tag, ügyvezető, hozzátartozó követelései	h) kat.
értékpapírok		Határidőn túl bejelentett hitelezői igények	
Be nem hajtott követelések a várhatóan megtérülő összegben		Felosztható vagyon	

Az így elkészített vagyonsmérleg már támpontul szolgál az eljárás résztvevőinek az egyezség körében. Belátható, hogy amennyiben a „felosztható vagyon”, azaz a tulajdonosoknak kiadható vagyon negatív előjelű, úgy a rendelkezésre álló vagyontárgyak értéke nem fedezi a hitelezői igényeket, így egyezsége csak akkor van lehetőség, amennyiben az egyezségkötésre jogosult hitelezők hajlandóak engedményeket tenni az adósnak. Amennyiben a „felosztható vagyon” pozitív előjelű, úgy az adós több vagyonnal rendelkezik, mint amennyit a hitelezőinek ki kell fizetnie. Ebben az esetben nehezen fordul elő az a helyzet, hogy a hitelezők bármilyen engedményt tegyenek az adós részére, hiszen egy teljes likvidáció során valószínűleg a teljes követelésükhöz hozzájutnak.

Ezt az ellentmondás hivatott feloldani a fizetőképesség helyreállítását célzó program, melyben az adós bemutatja a hitelezőknek a jövőbeni terveit. Fentebb már említettem Juhász Lászlót idézve, hogy a programnak akkor van elsősorban jelentősége, ha a hitelezők követeléseikhez

csak hosszabb idő alatt, részletekben jutnak hozzá. Azonban egy jól elkészített program a hitelezőknek arról is információval szolgálhat, hogy amennyiben az adós az egyezség eredményeként nem szűnik meg, hanem aktív része marad a gazdaság szövetének, akkor esetleg hosszabb távon a működése során mint szállítói mekkora bevételhez juthatnak, mely nagyobb hasznat eredményezhet számukra, mint az engedmény meg nem adása és a teljes likvidációból származó többlet hitelezői igénymegtérülés.

A fentiekből látható, hogy a gondosan elkészített jelentés és program mennyire fontos egy jó, és hangsúlyozom, hogy nem visszaélésszerű joggyakorlás érdekében megkötött egyezség során.

Felmerül még a kérdés, hogy a felszámolónak a jelentés elkészítésekor kell-e adatokat szolgáltatnia a fizetőképességet helyreállító programhoz az adós számára. Bár a bírói gyakorlat alapján a felszámolónak nincs ilyen kötelezettsége. *„Az esetleges egyezségkötés körében a felszámolónak mindössze annyi a feladata, hogy az egyezség körébe vonható vagyon meghatározásához a bíróság részére javaslatot tegyen. Nem terheli olyan kötelezettség, hogy az adós reorganizációs tervéhez adatokat szolgáltatson.”* (EBH 2002.672)

Véleményem szerint a gondos felszámoló a program összeállításában – amennyiben annak gazdasági racionalitását látja – részt kell, hogy vegyen, és amennyiben belátjuk azt, hogy az egyezséggel megmenthető gazdasági szereplők tovább működése nemzetgazdasági érdek, úgy ezen érdekek a felszámoló díjazásában is meg kellene jelennie.

4.2. Hitelezői csoportok

A csőd- és felszámolási eljárásokban a hitelező fogalmát a Cstv. 3.§ (1) c) pontja határozza meg. E szerint a gazdasági társaság hitelezője

- *„ca) a csődeljárásban és a felszámolási eljárásban – a felszámolás kezdő időpontjáig – az, akinek az adóssal szemben jogerős és végrehajtható bírósági, jogerőssé vált és végrehajtható hatósági határozaton vagy más végrehajtható okiraton alapuló, nem vitatott vagy elismert, lejárt pénz- vagy pénzben kifejezett vagyoni követelése van,*
- *a csődeljárásban a ca) pontban foglaltakon kívül az is, akinek az adóssal szemben vitatott, vagy a csődeljárás alatt esedékessé vált pénz- vagy pénzben kifejezett vagyoni követelése van, és a követelést a vagyonfelügyelő nyilvántartásba vette,*

- *csődeljárásban a ca) és cb) pontokban foglaltakon kívül az is, akinek az adóssal szemben olyan jövőben lejáró, pénz- vagy pénzben kifejezett, létező vagyoni követelése van, amely szállítási, vállalkozási, szolgáltatási és egyéb szerződésből jogszerűen ered, és amely a hitelező által már teljesített termékértékesítéshez, szolgáltatás teljesítéséhez, hitelviszonyt megtestesítő értékpapír-, tulajdonosi részesedést jelentő befektetés értékesítéséhez, kölcsönnyújtáshoz vagy előlegfizetéshez kapcsolódik, és ezt a hitelezői követelést a vagyonfelügyelő nyilvántartásba vette*
- *cd) a felszámolás kezdő időpontja után mindenki, akinek az adóssal szemben pénzkövetelése vagy pénzben kifejezett vagyoni követelése van, és azt a felszámoló nyilvántartásba vette.”*

A hitelező nyilvántartásba vételét a felszámoló végzi az alábbi feltételek együttes teljesülése esetén:

- a hitelező igényét 40 napon belül a Cstv. 28.§ (1) bekezdés f) pontja szerinti felhívásnak megfelelően a felszámolónak bejelentette
- megfizette a Cstv. 46.§ (7) bekezdés szerinti nyilvántartásba vételi díjat és
- megfizette a Cstv. 46.§ (7a) bekezdés szerinti költségátalányt.

Nem kell bejelenteni azt a hitelezői igényt, amely megfizetésére a bíróság a felszámolást elrendelő végzésben kötelezi az adóst, és nem kell nyilvántartásba vételi díjat és költségátalányt fizetni a Cstv. 57.§ (1) bekezdés a) és c) pontjában meghatározott hitelezői igényekre.

Az a hitelező, aki igénybejelentését a felszámolás kezdő időpontját követő 40 napon túl, de 180 napon belül teszi meg, a felszámoló szintén nyilvántartásba veszi, de mint határidőn túl bejelentett hitelező igényként veszi nyilvántartásba. Ennek majd az egyezség megkötése körében lesz jelentősége. Aki elmulasztja a 180 napos jogvesztő igénybejelentési határidőt, követelését az adóssal szemben sem a felszámolási eljárásban, sem azt követően nem érvényesítheti.

A felszámoló a bejelentési határnapot követő 45 napon belül a beérkezett hitelező igényeket felülvizsgálja, és szükség esetén egyeztet az érdekeltekkel, és tájékoztatja őket 15 napon belül írásban a nyilvántartásba vett és nyilvántartásba nem vehető hitelezői igényükről. Ezeket a vitatott hitelezői igényeket a felszámoló elbírálás végett 15 napon belül köteles az eljárást lefolytató bírósághoz felterjeszteni elbírálás végett.

A hitelezői igények beérkezése és felszámoló általi feldolgozása, nyilvántartásba vétele és besorolása után készülhet el vagyonmérleg forrás oldala, és tudja elkészíteni a felszámoló azt a kategóriánként besorolt hitelezői nyilvántartást, ami az egyezségi javaslatról való szavazásnál a szavazatszámolás alapját képezi.

A hitelezői igényeket a felszámoló a Cstv. 46.§ (5) bekezdés, a 49/D.§ (1)-(3) bekezdés és az 57.§ (1) bekezdés szerinti kategóriákba besorolva veszi nyilvántartásba, mely egyben kielégítési sorrendet is jelent. A kategóriák sorrendje a következő:

- **a) kategória:** a felszámolás 57.§ (2) bekezdés szerinti költségei
- **49/D kategória:** a Cstv. 49/D.§ (1)-(3) bekezdésében foglalt zálogjoggal biztosított követelések korábban ki nem egyenlített része
- **c) kategória:** tartásdíj, életjáradék, és egyéb járadék jellegű követelések
- **d) kategória:** kötvényen alapuló követelések kivételével, magánszemélyek nem gazdasági tevékenységből eredő, és a mikro- és kisvállalkozások, őstermelők követelése
- **e) kategória:** adók és adó módjára behajtható követelések, társadalombiztosítási alapok javára fennálló tartozások
- **f) kategória:** egyéb követelések
- **g) kategória:** keletkezés idejétől és jogcímétől függetlenül a késedelmi kamat és késedelmi pótlék, továbbá a pótlék és bírság jellegű követelések
- **h) kategória:** azok a követelések, amelyeknek jogosultja a gazdálkodó szervezet legalább többségi befolyással rendelkező tagja, vezető tisztségviselője, vezető állású munkavállalója, ezen személyek közeli hozzátartozói, vagy az adós többségi befolyása alatt álló gazdálkodó szervezete, illetve az adós ingyenes szerződése alapján kedvezményezett követelése

4.3. Vitatott hitelezői igények

A vitatott hitelezői igénnyel rendelkezők még nem biztos, hogy az adós gazdálkodó hitelezőivé válnak, hiszen a felszámoló a megküldött követelést valamilyen okból nem tartja jogosnak, ezért azokat – mint láttuk – köteles felterjeszteni a felszámolást elrendelő bíróságnak elbírálás végett. Hitelezői státuszuk csak a bíróság e tárgyban hozott jogerős döntését követően dől el.

A vitatott hitelezők nem vehetnek részt az egyezség megkötésében, azonban előfordulhat, hogy hitelezői státuszuk csak az egyezség megkötése után dől el. Ezért a Cstv. az alábbiak szerint rendelkezik a 44.§ (3) és (4) bekezdéseiben:

Cstv. 44.§ (3) bek.: *„Az egyezségkötés időpontjában vitatott követeléssel rendelkező hitelezőnek járó, a saját csoportja szerinti kielégítésnek megfelelő összeget elkülönítve kell kezelni. Ez a hitelező az egyezségkötésben nem vehet részt, követelését az egyezség létrejötténél figyelembe vehető követelések (1) bekezdés szerinti számításnál nem kell figyelembe venni, de a követelése fennállásának jogerős bírósági megállapítása a kényszeregyezség rá is kihat.”*

Az egyezség előkészítése és megkötése során tehát akkor vagyont kell elkülöníteni a vitatott hitelezői igénnyel rendelkezőnek, amennyit az adós az adott csoportban a hitelezőknek ajánl.

Álláspontom szerint ezt a szabályozást át kellene gondolnia a jogalkotónak, hiszen előfordulhat olyan eset, amikor az egyezség megkötése után válik jogerőssé a bíróság döntése és válik hitelezővé az addig vitatott igénnyel rendelkező, azonban olyan mértékű hitelezői igénye van, amely önmagában megakadályozhatta volna egy egyezség létrejöttét azzal, hogy nem szavazza meg az egyezségi javaslatot, azonban a kényszeregyezség örá is kihat, méltánytalan helyzetbe hozva őt.

Felmerülhet kérdésként az is, hogy az egyezség jóváhagyása után a felszámolási eljárás megszűnik, és a gazdálkodó szervezet folytatja működését. Előfordulhat, hogy az egyezség bírósági jóváhagyásakor és felszámolási eljárás megszűnésekor még nincs elbírálva a vitatott hitelező igény. Van-e ilyenkor még joga eljárni és a kérdést eldönteni a felszámolási eljárást elrendelő bíróságnak, vagy az igényt egyéb, polgári bíróságon kell eldönteni? Ha igen, az így eljáró bíróságot köti-e a kényszeregyezség?

Álláspontom szerint célszerű lenne egy olyan kógens szabályozás meghozatala, amely szerint a vitatott hitelezői igényeket az egyezségről való döntést megelőzően vagy azzal egyidőben kell elbírálni, kiküszöbölve így a fenti okfejtésből adódó bizonytalanságot. A Legfelsőbb Bíróság korábban **Fpk.VI.32.485/2000 (BH+ 2003.5.242)** döntésében is hasonló következtetésre jutott: *„I. A felszámolási eljárásban kezdeményezett egyezség esetén a vitatott hitelezői igényt az egyezség jóváhagyását megelőzően, vagy azzal egyidőben a bíróságnak el kell bírálnia. [1993. évi LXXXI. tv.-nyel és 1997. évi XXVII. tv.-nyel módosított 1991. évi IL. tv. (többször mód. Cstv.) 41.§ (3) bek., 42.§, 44.§ (1), (3) és (4) bek., 45.§ (1) bek., 46.§ (6) bek., 51.§ (2) bek., 57.§ (1) bek. a) és c) pont, 60.§ (2) bek.]. II. A felszámolási eljárásban kötött egyezség bírósági jóváhagyásával a felszámolási eljárás a gazdálkodó szervezet megszüntetése nélkül*

befejeződik. Egyidejűleg megszűnik a felszámoló törvényes képviseleti minősége is. A felszámolási eljárás alatt érvényesített vitatott hitelezői igényre vonatkozó eljárások tehát már nem folytatódhatnak. Az ilyen követelést az általános szabályok szerint indítandó perben lehet érvényesíteni. [1993. évi LXXXI. tv.-nyel és 1997. évi XXVII. tv.-nyel módosított 1991. évi II. tv. (többször mód. Cstv.) 45.§ (1) bek., 54.§, 60.§ (2) bek., Pp. 3.§ (2) bek., 213.§ (1) bek., 225.§, 226.§].”

Cstv. 44.§ (4) bek.: „A vitatott követeléssel rendelkező hitelező részére a (3) bekezdés szerint jutó vagyonhányadot a jogvita jogerős befejezését követően kell kiadni, feltéve, hogy a követelés fennállását jogerős bírósági határozat megállapította. A vagyonhányad kezelésével kapcsolatos esetleges költségeket a vagyonhányadból kell fedezni. A vagyon kiadásakor a hitelező részére elszámolást kell átadni a vagyonnal kapcsolatos bevételekről és kiadásokról. Ha az egyezség megkötése után kiderül, hogy a hitelező követelése alaptalan volt, úgy a külön kezelt vagyonhányadot a csoporton belüli többi hitelező között kell felosztani követelésük arányában, teljes kielégítésük erejéig. E felosztásért a gazdálkodó szervezet a felelős.”

A vitatott hitelezői igényre elkülönített vagyont az elbírálást követően kell kiadni a hitelező részére, levonva a kezeléssel kapcsolatos költségeket.

Egyetértek Juhász Lászlóval (2016) a tekintetben, hogy a fenti szabályozás elméleti és garanciális szempontból is vitatható. Sok eljárásban nehezen lehet elkülöníteni olyan vagyonhányadot – gondoljunk csak egy kis, 1-2 kamionnal rendelkező fuvarozó cégre – amely a vitatott hitelezői igényre fedezetet nyújt. Nincs szabályozva, hogy az elkülönített vagyonra milyen jellegű és milyen mértékű költséget lehet elszámolni, amit a vitatott hitelezői igénnyel rendelkezőnek kell viselnie.

A jogszabály szerint amennyiben a vitatott hitelező igénye alaptalan volt, úgy az elkülönített vagyont a csoporton belüli többi hitelező között kell felosztani.

Ezzel kapcsolatban szintén egyetértek Juhász Lászlóval (2016), aki kétségeket fogalmazott meg a felosztással kapcsolatban. Egyrészt az egyezségben részt vevő hitelezők elfogadták – vagy kiterjedt rájuk a kényszeregyezség – az adós által nekik kínált teljesítést, így az elkülönített vagyont nem kell felosztani közöttük. Másrészt, ha mégis fel kellene osztani, akkor miért a vitatott hitelezői igény kategóriájában, miért nem arányosan az összes hitelezői csoport között?

Javaslatom szerint az egyezség megkötésére tisztább szabályozást teremtené, ha a vitatott hitelezői igényeket az egyezségkötésig el kellene bírálni.

4.4. Függő követelések, kötelezettségek

A Cstv.3.§ (1) bekezdésének g) pontja szerint *„függő követelés: bankgaranciából, biztosítói garanciából vagy biztosító által kiállított, készfizető kezességvállalást tartalmazó kötelezvényből származó olyan követelés, amelynek beállta és esedékesége még bizonytalan.”*

Ez a meghatározás csak a pénzüintézetek és biztosítók által kibocsátott garancia vállalásokból és kezési kötelezvényekből származó igényeket sorolja a függő követelések közé. Azonban a felszámoló által készített jelentésnek tájékoztatást kell adnia a számviteli törvény szerinti függő követelésekről és kötelezettségekről is, továbbá a Cstv. 44.§ (1a) pontja alapján az egyezség során ezekről rendelkezni is kell.

A számvitelről szóló 2000. évi C. törvény meghatározása szerint *„függő kötelezettség: az olyan – általában – harmadik személlyel szemben vállalt kötelezettség, amely a mérleg fordulónapján fennáll, de mérlegtételkénti szerepeltetése jövőbeni eseménytől függ. A függő kötelezettségek lehetnek pénzeszközre, illetve egyéb eszközre vonatkozó függő kötelezettségek. A pénzeszközre vonatkozó kötelezettségek közé tartoznak különösen. a kezességvállalási, a garanciavállalási, a váltókezesi kötelezettség, az opciós ügyletekkel, a nem valódi penziós ügyletekkel, a le nem zárt peres ügyekkel kapcsolatban várható kötelezettségek. Az egyéb eszközre vonatkozó kötelezettségek közé tartoznak különösen a fedezetként, biztosítékként, óvadékként felajánlott (szolgáló) vagyontárgyak és az opciós ügylet miatti egyéb eszköz átadására vonatkozó kötelezettségek.”*

Láthatjuk, hogy a számviteli törvény szerinti függő kötelezettség jóval tágabb, mint a Cstv.3.§ (1) bekezdés g) pontja szerinti meghatározás. Érdemes megjegyezni, hogy bár a Cstv.függő követelést, míg a számviteli törvény függő kötelezettséget definiál, valójában egynem kategóriáról van szó; mindkét esetben a gazdálkodó szervezetet terhelő kötelezettség keletkezik, amennyiben a bizonytalan esemény bekövetkezik.

Az egyezségkötés szempontjából lényeges különbség van a két törvény között. A Cstv.szerinti függő követelés jogosultjai az eljárásba bejelentkezhetnek, míg a számviteli törvény szerintiek nem, így ők az egyezségkötésben nem vehetnek részt, csupán rendelkeznie kell az egyezségnek az ő függő követeléseikről is.

Ez a szabályozás számos problémát vet fel, amelyet a jogalkotónak át kellene gondolnia. Egyrészt a számviteli törvény jogosultja nem szólhat bele az egyezségkötésbe, másrészt viszont az egyezségkötés során az ő követeléséről is rendelkezni kell. Juhász László (2016) a

szabályozásról az alábbi véleményt fogalmazta meg: „Vegyünk példának egy kezességvállalást. Az egyezségkötés idején az egyenes adós fizetőképessé, teljesíti kötelezettségét. Jó, ha a felszámolási eljárásban a hitelezők tudnak arról, hogy az adósunk kezességet vállalt, de erre nézve milyen rendelkezést lehetne tenni a szerződéses partnerek részvétele nélkül, azt elképzelni sem tudom.”

5. Az egyezség megkötése

Egyezségekre akkor kerülhet sor, ha az egyezségi javaslatot és a fizetőképességet helyreállító programot az egyezségkötésre jogosult hitelezők szavazatának legalább a fele minden kategóriában támogatja, feltéve, hogy a támogató hitelezők követelése kiteszi az egyezségkötésre jogosult hitelezők összes követelésének a kétharmadát.

A szavazatszámítás során a határidőben hitelezői igényt benyújtott hitelezőket minden 50.000,- Ft hitelezői igény után 1 szavazat illeti meg, töredékszavazat számítására nincs lehetőség. Az 50.000,- Ft-ot el nem érő hitelezői igénnyel rendelkező hitelezők 1 szavazatot kapnak. A határidőn túl bejelentkezett hitelezők a határidőben bejelentkezettekkel egy kategóriában szavaznak, azonban a szavazatszámítás során őket csak feleakkora mértékben kell figyelembe venni.

Fontos eljárásjogi kérdés, hogy mi történik a szavazatszámítás során a felszámolási eljárás alatt engedményezett hitelezői igényekkel. Egy korábbi szabályozás nem tartalmazta azt a rendelkezést, hogy a hitelezők szavazatának számítását nem befolyásolja az engedményezés. Ez a hitelezők vagy az adós részéről az egyezségkötés befolyásolására alkalmas mód volt.

„Az új számítási módnál nem a hitelezők, hanem a szavazatok száma dönt, ezért kisebb a jelentősége az engedményezésnek, mint korábban. Miután itt is 50 000 forint követelés után kap a hitelező egy szavazatot, s az 50 000 forint alatti követelés is egy szavazatot ér, az elképzelhető, hogy egy 100 000 forintos követelést tíz felé engedményezve, kettő helyett tíz szavazat áll rendelkezésre. Ilyen esetben lehet a szavazatok számításánál az engedményezést figyelmen kívül hagyni.” (Juhász, 2016.)

Bár ezzel kapcsolatos eseti döntések nem nagyon lelhetőek fel, de a bíróságok a megszavazott egyezség jóváhagyása előtt vizsgálják, hogy az engedményezések az eljárás befolyásolását szolgálják-e. Ez megfelel a jelenlegi a Cstv. 44.§ (1b) bekezdésének: *„Az egyezség megkötésénél a jóhiszemű joggyakorlás követelményeit kell szem előtt tartani, az egyezség nem tartalmazhat a hitelezők összességére vagy egyes hitelezői csoportokra vonatkozóan nyilvánvalóan előnytelen vagy méltánytalan rendelkezéseket. Ilyennek kell tekinteni különösen, ha az adós felosztható vagyonához mérten a hitelezők összessége követeléseinek kielégítési aránya kirívóan alacsony mértékű, vagy ha valamely hitelezői csoport követelése más hitelezői csoportnál lényegesen alacsonyabb arányban, vagy hosszabb idő elteltével, méltánytalanul hátrányos feltételekkel kerül kielégítésre.”*

5.1. A felszámoló kötelezettségei az egyezség jóváhagyása esetén

A felszámoló az egyezség jogerős bírósági jóváhagyását követően köteles zárómérleget, a bevételek és költségek alakulásáról készített kimutatást, záró adóbevallást és zárójelentést készíteni, és ezeket 30 napon belül megküldeni az állami és önkormányzati adóhatóságnak.

6. A felszámolási egyezség megítélése az eljárás szereplői szemszögéből

Az egyezségkötési eljárás alapvetően és közvetlenül 3 szereplős eljárás, az adós és a hitelezői között jön létre, mely felett a törvényességet a bíróság gyakorolja, a felszámoló az eljárásban nem fél, azonban a jogszabály feladatokat ró rá.

Az adós oldaláról nézve az egyezségkötés egy felelősen gondolkodó menedzsmen és tulajdonosi kör számára előnyös. Lehetőséget biztosít arra, hogy a gazdálkodó szervezet vezetői az egyezségkötés végén visszaszerezzék a gazdálkodó szervezet vagyona feletti rendelkezést, az újra a társaság és saját céljaik elérésének szolgálatába állítsák, szemben a felszámolási eljárás rendes szabályok szerinti lebonyolítása esetén alkalmazott kori teljes likvidációval.

A hitelezők szemszögéből az eljárás megítélése már ambivalens. Természetes, hogy minden hitelező hozzá szeretne jutni a teljes követeléséhez, a lehető legrövidebb időn belül. Ez a felszámolási eljárások jelentős részénél ez nem lehetséges, hiszen a fizetéseképtelen adós vagyona általában nem éri el a tartozásainak összegét, és a vagyontárgyak rövid időn belüli értékesítése is költségekkel jár, ami a megtérülés mértékét csökkenti. Ehhez jön még a fizetési késedelem miatt a hitelezőkben kialakult negatív attitűd az adós irányába. Ezek általában az egyezség ellen ható tényezők. Azonban az egyezség előnyös is lehet a hitelezők számára, hiszen a javaslat szerinti mértékben, módon és időben részlegesen, egyes esetekben akár teljes térüléshez juthatnak, elvileg tervezhető módon. Ez a saját gazdálkodásuk szempontjából pozitív esemény. Amennyiben az adósnak még a bizalmat is sikerült helyreállítania a hitelezői irányába, úgy hosszabb távon ez nagyobb gazdasági előnnyel járhat számukra, mint a teljes likvidáció és az azzal járó bizonytalan idejű és mértékű hitelezői igény megtérülés. Ez nemzetgazdasági érdek is lehet, hiszen könnyebb és olcsóbb az adós megmentése és a gazdasági szövetében való tartása, mint annak pótlása a piac által.

A felszámoló szemszögéből nézve saját gazdasági érdekeivel is összhangban állhat az egyezség, hiszen a vagyonfelmérés és a zárómérleg és -bevallások elkészítése jelentősen kisebb munkaterhet ró rá, mint egy teljes felszámolási eljárás lebonyolítása, azonban jól tervezhető, az adós vagyonához illeszkedő felszámolói díj illeti meg.

A bíróság az eljárás során mint a törvényesség felügyelője és az egyezség jóváhagyója jár el. Amennyiben az egyezség megfelel a törvényességi kritériumoknak és azt a hitelezők megszavazták, úgy végzésében azt jóváhagyja, mely végzés – mint már fentebb említettem – jogviszonyt alakít a felek között, így az elengedhetetlen. Azonban a sikeres egyezségkötés

általában a bíróságnak is kisebb munkaterhet jelent, mely szintén előnyös az amúgy is leterhelt bíróságokra nézve.

Közvetett előnyökkel is jár egy sikeres egyezségkötés, hiszen „*a hatóságok számára kontrollát a helyi és költségvetési kapcsolatok, a környezeti terhek felelősökkel szembeni érvényesíthetősége megmarad.*” (Nagy, 2014.)

7. Eljárási statisztikák

7.1. A statisztikai adatok adatgyűjtési, feldolgozási és értékelési módszerek bemutatása

Dolgozatom készítése során a 2013-2022. évek közötti tíz év statisztikai adatait vizsgáltam. Az adatok gyűjtéséhez az Országos Bírói Hivatal éves, kötelezően elkészítendő és közzéteendő, a fizetésektelenségi eljárásokat összesítő statisztikai adatait használtam. Az adatok elérhetőek az OBH honlapján. (<https://birosag.hu/birosagokrol/statisztikai-adatok/statisztikai-evkonyvek>)

A vizsgálatom elsősorban arra terjedt ki, hogy az évente összesen befejezett felszámolási eljárások milyen arányban zárultak egyezségkötéssel, milyen tendencia figyelhető meg és ebből próbálok következtetéseket levonni.

Az adatokat a feldolgozás során évenkénti bontásban táblázatba foglaltam, mely tartalmazza az adott év összes, érdemi befejezett eljárásának számát, és ebből az egyezséggel zárult eljárások számát. Az adatokból egy viszonyszám számításával meg tudtam állapítani az évente egyezséggel befejezett eljárások arányát, mely viszonyszámok időszora mutat egy tendenciát, melyből próbáltam következtetést levonni.

7.2. Eredmények és értékelésük

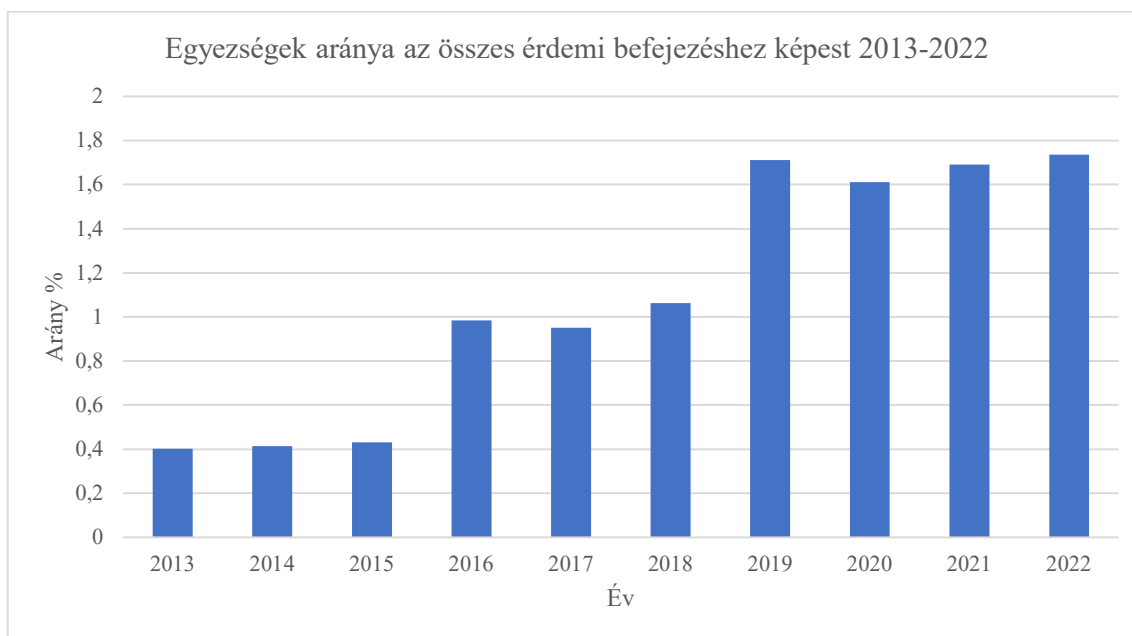
Az Országos Bírósági Hivatal statisztikai adataiból, melyek megtalálhatóak a 10. fejezetben, az alábbi adatokat nyertem ki:

2. táblázat: Lezárt felszámolási eljárások, egyezségkötések száma és aránya 2013-2022. között

	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.
Érdemi befejezett felszámolási eljárások száma	22.166	17.859	17.860	11.992	9.253	8.087	6.837	6.450	5.147	4.894
Egyezséggel zárult érdemi befejezett eljárások száma	89	74	77	118	88	86	117	104	87	85
Egyezségek aránya	0,402%	0,414%	0,431%	0,984%	0,951%	1,063%	1,711%	1,612%	1,690%	1,736%

Forrás: [Statisztikai évkönyvek](#) | Magyarország Bíróságai

3. diagram: Egyezségek aránya az összes érdemi befejezéshez képest 2013-2022

Az adatokat vizsgálva először az állapítható meg, hogy bár folyamatos növekedést mutat, de meglehetősen alacsony az egyezséggel befejezett felszámolási eljárások száma.

A vizsgált időszakban két olyan évet találunk, ahol az egyezségkötések aránya egy magasabb szintre emelkedett és stabilizálódott a korábbi időszakhoz képest. 2016-ra az arány a korábbi 0,4%-os szintről 1% köré emelkedett, majd 2019-re az arány meghaladta a 1,5%-ot, így a vizsgált időszakban az egyezségkötések aránya megháromszorozódott. De vajon mi lehet ennek az oka?

A jogszabályi környezetet megváltozásában a vizsgált időszakban nem található olyan érdemi változás, ami az egyezségkötések arányának megemelkedését indokolná. Az egyezségek száma évről évre viszonylag konstans, 80-120 db közötti sikeres, jóváhagyott egyezségkötés történik évente. Ebből kifolyólag az arány 2016-os és 2019-es emelkedése inkább a felszámolási eljárások számának csökkenésében keresendő.

Nem segíti az egyezségkötéseket, hogy kimagasló a vizsgált időszakban az egyszerűsített felszámolási eljárások számának nagyon magas aránya. A felszámoló abban az esetben, amennyiben az adós gazdálkodó szervezet iratainak vagy vagyonának hiánya nem teszi lehetővé az eljárások rendes szabályok szerinti lebonyolítását, egyszerűsített felszámolási eljárás lefolytatását kéri a bíróságtól. Ebben az esetben egyezség megkötése – elsősorban a vagyon hiánya miatt – gyakorlatilag kizárt.

Feltehető, hogy vannak olyan felszámolási eljárások, amikor az adósok nem azért kerültek felszámolás alá, mert a gazdálkodó szervezet életképtelen, hanem vagy valamilyen átmeneti likviditási probléma, vagy adminisztrációs, ügyviteli hiba okozta az eljárás megindítását, és az életképes vállalkozást egyezséggel lehetett megmenteni a teljes likvidáció elől, mely sok esetben az adós hitelezőinek érdekével is találkozhatott.

Álláspontom szerint egy kötelező jelleggel megkísérlet egyezségkötési tárgyalás érdemben tudná emelni az egy évben megkötött sikeres egyezségek számát.

8. Nemzetközi kitekintés

A nemzetközi fizetéseképtelenségi jog kivétel nélkül ismeri az egyezségkötés lehetőségét adós és hitelezői között, azonban annak lehetőségei és lebonyolítása között számtalan különbséget találhatunk.

Megfigyelhető tendencia, hogy számos országban nemcsak a felszámolási eljárást, hanem az egyezségkötést is egyre inkább digitalizálják, és esetenként automatizálási kísérletek is zajlanak. A tapasztalatok azt mutatják, hogy az ilyen eljárások gyorsabbak és átláthatóbbak, csökkentik az adminisztrációs terheket és javítják az együttműködést a felek között.

Észtországban az ún. e-Court rendszerben a felek elektronikus úton nyújtják be javaslatukat, melyeket a rendszer automatikusan továbbít a bírónak és az érintetteknek. Az egyezségek megkötése és jóváhagyása szintén elektronikus úton történik, csökkentve ezzel az eljárások időigényét.

Az Egyesült Királyságban és Ausztráliában is online bírósági platformok és online pénzügyi egyezségi platformok működnek, melyek lehetővé teszik azt, hogy a felszámolási eljárások egyes fázisai, így az egyezségkötés is automatikusan intézhető legyenek a felek számára.

Hollandiában bevezetésre került egy ún. „pre-pack” rendszer, melynek lényege szerint a vállalat vezetői és a hitelezők közvetlenül a felszámolási eljárás megindítása előtt megállapodnak az igények kielégítésének módjáról. Ezt az előzetes megállapodást egy megbízott felszámoló felügyeli. Az előzetes egyezség létrehozása után hivatalosan elindítják a felszámolási eljárást, melyben azonnal jóváhagyják az előzetes megállapodást. Ennek az eljárásnak a fő célja, hogy a gazdálkodó szervezet üzleti tevékenysége folyamatos maradjon, elkerülve így a cég jelentős értékvesztését, munkahelyek megszűnését.

A holland pre-pack eljárás mutat rokonságot a hazai szerkezet-átalakítási eljárással, ahol az adós és hitelezői vagy azok egy része felszámolási eljáráson kívül állapodnak meg a tartozások rendezéséről és a vállalat tevékenységének átalakításáról annak hosszabb távú sikeres működése érdekében. Azonban Magyarországon a szerkezet-átalakítási eljárásoknak szigorú szabályai vannak, amely aktív és előrelátó együttműködést feltételez az adós vállalat vezetése részéről is.

9. Összefoglalás, az eljárás ésszerűsítésének lehetőségei

A fizetésképtelenségi eljárások nemzetközi összehasonlításban egy- vagy kétbemeneti eljárásként vannak szabályozva. Az egybemeneti fizetésképtelenségi eljárás során a reorganizációs és a likvidációs eljárás egymást követő eljárások, azaz a likvidációt kötelezően megelőzi egy reorganizációs kísérlet, melynek sikertelensége esetén az eljárás automatikusan felszámolási eljárássá alakul.

A magyar csődjogi szabályozás alapvetően kétbemeneti szabályozás. A két bemeneti pont a csődeljárás és a felszámolási eljárás, azonban a csődeljárás sikertelensége esetén kötelezően megindul a likvidációs, azaz a felszámolási eljárás, mely így mutat hasonlóságot az egybemeneti eljárásokhoz.

A már fizetésképtelenné vált, vagy annak nyilvánított cégek esetén, amennyiben a felszámolási eljárást nem előzi meg csődeljárás, a reorganizációra, a fizetőképesség helyreállítására nincs eljárásjogi kötelezés, annak ellenére, hogy sokszor fordulhat elő olyan eset, amikor a fizetőképesség helyreállítható, a gazdálkodó tevékenysége reaktíválható, így valószínűleg kisebb közgazdasági költséggel jár, ha a gazdasági szerkezetből az szabályozott keretek között nem kivezetésre kerül, hanem termelő része marad a gazdaság szövetének.

Azonban a hazai csődjogi szabályozás lehetővé teszi azt, hogy a fizetésképtelen vagy annak nyilvánított társaságok speciális módon, fizetőképességi program készítésével és a hitelezőinek szóló egyezségi javaslattal a felszámolási eljárást úgy fejezzék be, hogy az adós cég nem szűnik meg, fizetőképessége helyreáll és aktív része marad a gazdasági szerkezetnek.

Az egyezség megkötésére a felszámolási eljárás során bármikor helye van a felszámolási záró beszámoló benyújtásáig. Az adós ennek érdekében köteles fizetőképesség helyreállítására vonatkozó programot és egyezségi javaslatot készíteni hitelezői számára. Az egyezségkötés során a felek megállapodhatnak a hitelezői igények kielégítésének mértékében, módjában, határidejében és mindabban, amit a fizetőképesség helyreállítása érdekében fontosnak tartanak.

Az egyezségkötés során a felszámoló jelentést készít az eljárás minden résztvevője számára, melyben összegzi az adós vagyoni helyzetét, számba veszi az egyezségkötés során felosztható, felhasználható vagyont, kimutatást készít a hitelezőkről, és összesíti azokat az egyes hitelezői kategóriák szerint, továbbá tájékoztatást ad a már felmerült és a jövőben várható, Cstv. 57.§ (1) bekezdés a) és c) pontja szerinti kötelezettségekről, valamint a számviteli törvény szerinti függő követelésekről és kötelezettségekről.

Az egyezség akkor jöhet létre a felek között, ha azt az egyezségkötésre jogosult hitelezők fele minden kategóriában támogatja azzal, hogy hitelezői igényük eléri bejelentett hitelezői igények 2/3-át. A hitelezők által megszavazott és támogatott egyezségi javaslatot a bíróság megvizsgálja és amennyiben azt jóváhagyja, úgy annak hatálya kiterjed az egyezséget nem támogató hitelezőkre is (kényszeregyezség).

Magyarországon a felszámolási eljárásban kötött egyezségek száma és aránya elenyésző számú, az összes felszámolási eljáráshoz viszonyítva csak 1-1,5%-ban kötnek egyezséget az adós és a hitelezői.

Az eljárási szabályok csak megengedő jelleggel teszik lehetővé a felek közötti megállapodást, annak megkísérlésére kötelező érvényű szabály nincs hatályban, így sok esetben előfordul, hogy az adós passzivitása miatt az egyezségkötés, mint reális alternatíva fel sem merülhet. Érdemes lenne a jogalkotásnak elgondolkodni azon, hogy a felszámolási eljárások kezdeti szakaszában, mintegy nyitó felszámolási tárgyaláson a bíróság előtt megkísérelhető legyen egy egyezségkötés a felek között, elérve ezzel egy adósi aktivitást is a felszámolási eljárásban.

A nemzetközi példák alapján érdemes lehetne az eljárások nagyobb digitalizációjában és esetleges automatizációjában is gondolkodni, mely egyszerűsítheti és gyorsíthatja a folyamatokat, csökkentheti az adminisztrációs terheket és az eljárásokra fordított időt.

10. Irodalomjegyzék

Jogsabályok:

1991. évi XLIX. törvény a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról

1986. évi 11. törvényerejű rendelet

2006. évi V. törvény a cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról

2000. évi C. törvény a számvitelről

Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2015/848 rendelete (2015. május 20.) a fizetéseképtelenségi eljárásról (átdolgozás)

587/2022. (XII.28) Korm. rendelet a cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvény és a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 199. évi XLIX. törvény szabályainak a vészhelyzet ideje alatt történő eltérő alkalmazásáról

225/2000. (XII.19.) Korm. rendelet a felszámolás számviteli feladatairól

Bírósági határozatok:

EBH 2002.672

Szakkönyvek:

Dr. Juhász László: A magyar fizetéseképtelenségi jog kézikönyve I-II. (Budapest 2016, HVG-ORAC Lap- és Könyvkiadó Kft.)

Dr. Csőke Andrea, Fodorné dr. Lettner Erzsébet, dr. Juhász Csaba: A csődtörvény magyarázata (Budapest 2008, Complex Kiadó Jogi és Üzleti Tartalomszolgáltató Kft.)

Dr. Csőke Andrea: A határokon átnyúló fizetéseképtelenségi eljárások (Budapest 2008, HVG-ORAC Lap- és Könyvkiadó Kft.)

Egyéb:

A felszámolási egyezség gyakorlati kérdései – Vitaindító a Pécsi Ítéltáblán 2017. május 12-én megtartott felszámolói bírói konzultációhoz

Nagy László: A felszámolásban kötött egyezség eljárási szabályainak problematikája, az ésszerűsítés területei – Szakdolgozat – Budapesti Corvinus Egyetem – Közgazdaságtudományi Kar - 2014

11. Táblázatok és ábrák jegyzéke

1. táblázat: A felszámolás során alkalmazott mérlegséma, 18. oldal
2. táblázat: Lezárt felszámolási eljárások, egyezségkötések száma és aránya 2013-2022. között, 30. oldal
3. diagram: Egyezségek aránya az összes érdemi befejezéshez képest 2013-2022, 31. oldal
4. táblázat:

A befejezett felszámolási eljárások száma a befejezés módja szerint
Magyarország összesen
2013

A gazdálkodó szervezet		Érdemi befejezés összesen	Ebből			Ügyviteli befejezés összesen	Ebből			
			egyszerűsített felszámolás	felszámolás	egyezség		szűnetelés	felfüggesztés	Cstv. 25.§ szerinti	egyéb
Állami vállalt		2	1	1	0	1	0	0	0	1
Szövetkezet		109	82	24	3	31	4	0	3	24
Gazdasági társaság	közkereseti társaság	177	174	3	0	11	3	0	2	6
	betéti társaság	7.152	6.969	168	15	479	83	13	105	278
	korlátolt felelősségű társaság	14.474	13.389	1.015	70	7.316	935	184	1.145	5.052
	részvénytársaság	122	83	39	0	850	67	8	129	646
Egyéb gazdálkodó szervezet		130	121	8	1	145	14	0	30	101
Összesen		22.166	20.819	1.258	89	8.833	1.106	205	1.414	6.108

Forrás: [Statistikai évkönyvek](#) | [Magyarország Bíróságai](#)

5 táblázat:

A befejezett felszámolási eljárások száma a befejezés módja szerint
Magyarország összesen
2014

A gazdálkodó szervezet		Érdemi befejezés összesen	Ebből			Ügyviteli befejezés összesen	Ebből			
			egyszerűsített felszámolás	felszámolás	egyezség		szűnetelés	felfüggesztés	Cstv. 25.§ szerinti	egyéb
Állami vállalt		5	1	4	0	2	0	0	0	2
Szövetkezet		77	46	30	1	25	2	1	4	18
Gazdasági társaság	közkereseti társaság	90	82	8	0	9	3	0	1	5
	betéti társaság	3.965	3.753	201	11	425	76	4	77	268
	korlátolt felelősségű társaság	13.427	12.183	1.183	61	6.709	1.000	101	1.108	4.500
	részvénytársaság	160	113	46	1	649	49	9	116	475
Egyéb gazdálkodó szervezet		135	124	11	0	140	21	0	33	86
Összesen		17.859	16.302	1.483	74	7.959	1.151	115	1.339	5.354

Forrás: [Statistikai évkönyvek](#) | [Magyarország Bíróságai](#)

6. táblázat:

A befejezett felszámolási eljárások száma a befejezés módja szerint
Magyarország összesen
2015

A gazdálkodó szervezet		Érdemi befejezés összesen	Ebből			Ügyviteli befejezés összesen	Ebből			
			egyszerűsített felszámolás	felszámolás	egyezség		szünetelés	felfüggesztés	Cstv. 25.§ szerinti	egyéb
Állami vállalt		4	1	3	0	1	0	0	0	1
Szövetkezet		74	45	29	0	25	3	0	7	15
Gazdasági társaság	közkereseti társaság	48	44	4	0	7	1	0	1	5
	betéti társaság	2.338	2.172	151	15	271	67	3	48	153
	korlátolt felelősségű társaság	15.072	13.697	1.314	61	5.809	1.002	66	1.007	3.734
	részvénytársaság	156	106	49	1	544	40	6	74	424
Egyéb gazdálkodó szervezet		120	104	16	0	94	23	2	17	52
Civil szervezetek		48	47	1	0	24	2	1	5	16
Összesen		17.860	16.216	1.567	77	6.775	1.138	78	1.159	4.400

Forrás: [Statistikai évkönyvek | Magyarország Bíróságai](#)

7. táblázat:

A befejezett felszámolási eljárások száma a befejezés módja szerint
Magyarország összesen
2016

A gazdálkodó szervezet		Érdemi befejezés összesen	Ebből			Ügyviteli befejezés összesen	Ebből			
			egyszerűsített felszámolás	felszámolás	egyezség		szünetelés	felfüggesztés	Cstv. 25.§ szerinti	egyéb
Állami vállalt		0	0	0	0	2	0	0	0	2
Szövetkezet		41	19	21	1	23	5	2	5	11
Gazdasági társaság	közkereseti társaság	24	23	1	0	6	1	2	1	2
	betéti társaság	1.136	961	159	16	253	51	4	49	149
	korlátolt felelősségű társaság	10.389	9.059	1.238	92	5.164	947	74	882	3.261
	részvénytársaság	146	86	54	6	491	54	5	88	344
Egyéb gazdálkodó szervezet		221	181	37	3	222	16	6	62	138
Civil szervezetek		35	32	3	0	45	1	0	25	19
Összesen		11.992	10.361	1.513	118	6.206	1.075	93	1.112	3.926

Forrás: [Statistikai évkönyvek | Magyarország Bíróságai](#)

8. táblázat:

A befejezett felszámolási eljárások száma a befejezés módja szerint
Magyarország összesen
2017

A gazdálkodó szervezet		Érdemi befejezés összesen	Ebből			Ügyviteli befejezés összesen	Ebből			
			egyszerűsített felszámolás	felszámolás	egyezség		szünetelés	felfüggesztés	Cstv. 25.§ szerinti	egyéb
Állami vállalt		0	0	0	0	1	0	0	0	1
Szövetkezet		48	26	22	0	24	6	1	4	13
Gazdasági társaság	közkereseti társaság	19	14	5	0	7	0	0	1	6
	betéti társaság	693	559	130	4	164	41	1	21	101
	korlátolt felelősségű társaság	8.100	6.807	1.212	81	4.724	843	67	595	3.219
	részvénytársaság	125	75	49	1	502	36	12	63	391
Egyéb gazdálkodó szervezet		182	163	17	2	235	35	3	60	137
Civil szervezetek		86	84	2	0	78	2	2	41	33
Összesen		9.253	7.728	1.437	88	5.735	963	86	785	3.901

Forrás: [Statistikai évkönyvek | Magyarország Bíróságai](#)

9. táblázat:

A befejezett felszámolási eljárások száma a befejezés módja szerint
Magyarország összesen
2018

A gazdálkodó szervezet		Érdemi befejezés összesen	Ebből			Ügyviteli befejezés összesen	Ebből			
			egyszerűsített felszámolás	felszámolás	egyezség		szünetelés	felfüggesztés	Cstv. 25.§ szerinti	egyéb
Állami vállalt		0	0	.	0	0	0	00	0	0
Szövetkezet		47	31	16	0	26	3	0	1	22
Gazdasági társaság	közkereseti társaság	11	7	4	0	4	1	0	0	3
	betéti társaság	486	398	84	4	162	37	0	9	116
	korlátolt felelősségű társaság	6.935	5.889	972	74	4.427	644	57	413	3.313
	részvénytársaság	123	76	43	4	383	18	2	44	319
Egyéb gazdálkodó szervezet		327	312	12	3	213	20	2	10	181
Civil szervezetek		158	154	3	1	78	3	0	14	61
Összesen		8.087	6.867	1.134	86	5.293	726	61	491	4.015

Forrás: [Statistikai évkönyvek | Magyarország Bíróságai](#)

10. táblázat:

A befejezett felszámolási eljárások száma a befejezés módja szerint
Magyarország összesen
2019

A gazdálkodó szervezet		Érdemi befejezés összesen	Ebből			Ügyviteli befejezés összesen	Ebből			
			egyszerűsített felszámolás	felszámolás	egyezség		szünetelés	felfüggesztés	Cstv. 25.§ szerinti	egyéb
Állami vállalt		0	0	0	0	0	0	0	0	0
Szövetkezet		62	54	5	3	16	3	0	0	13
Gazdasági társaság	közkereseti társaság	10	7	2	1	2	0	1	0	1
	betéti társaság	384	318	60	6	174	32	0	0	142
	korlátolt felelősségű társaság	5.825	4.859	867	99	4.264	637	65	10	3.552
	részvénytársaság	96	53	38	5	374	28	15	0	331
Egyéb gazdálkodó szervezet		259	243	13	3	153	7	0	0	146
Civil szervezetek		201	193	8	0	39	1	0	0	38
Összesen		6.837	5.727	993	117	5.022	708	81	10	4.223

Forrás: [Statistikai évkönyvek | Magyarország Bíróságai](#)

11. táblázat:

A befejezett felszámolási eljárások száma a befejezés módja szerint
Magyarország összesen
2020

A gazdálkodó szervezet		Érdemi befejezés összesen	Ebből			Ügyviteli befejezés összesen	Ebből			
			egyszerűsített felszámolás	felszámolás	egyezség		szünetelés	felfüggesztés	Cstv. 25.§ szerinti	egyéb
Állami vállalt		0	0	0	0	0	0	0	0	0
Szövetkezet		51	41	10	0	30	8	0	0	22
Gazdasági társaság	közkereseti társaság	7	4	3	0	5	1	0	0	4
	betéti társaság	323	257	58	8	159	27	0	0	132
	korlátolt felelősségű társaság	5.517	4.611	815	91	4.260	614	58	5	3.583
	részvénytársaság	97	56	40	1	441	26	5	0	410
Egyéb gazdálkodó szervezet		322	297	22	3	144	13	2	0	129
16Civil szervezetek		133	125	7	1	17	1	0	0	16
Összesen		6.450	5.391	955	104	5.056	690	65	5	4.296

Forrás: [Statistikai évkönyvek | Magyarország Bíróságai](#)

12. táblázat:

A befejezett felszámolási eljárások száma a befejezés módja szerint
Magyarország összesen
2021

A gazdálkodó szervezet		Érdemi befejezés összesen	Ebből			Ügyviteli befejezés összesen	Ebből			
			egyszerűsített felszámolás	felszámolás	egyezség		szűnetelés	felfüggesztés	Cstv. 25.§ szerinti	egyéb
Állami vállalt		0	0	0	0	0	0	0	0	0
Szövetkezet		52	32	19	1	18	4	1	0	13
Gazdasági társaság	közkereseti társaság	13	7	5	1	1	0	0	0	1
	betéti társaság	236	190	43	3	126	35	1	0	90
	korlátolt felelősségű társaság	4.380	3.648	654	78	3.484	623	66	0	2.795
	részvénytársaság	88	52	34	2	364	28	4	0	332
Egyéb gazdálkodó szervezet		312	292	18	2	133	16	0	0	117
Civil szervezetek		66	60	6	0	12	2	0	0	10
Összesen		5.147	4.281	779	87	4.138	708	72	0	3.358

Forrás: [Statistikai évkönyvek | Magyarország Bíróságai](#)

13. táblázat:

A befejezett felszámolási eljárások száma a befejezés módja szerint
Magyarország összesen
2022

A gazdálkodó szervezet		Érdemi befejezés összesen	Ebből			Ügyviteli befejezés összesen	Ebből			
			egyszerűsített felszámolás	felszámolás	egyezség		szűnetelés	felfüggesztés	Cstv. 25.§ szerinti	egyéb
Állami vállalt		0	0	0	0	0	0	0	0	0
Szövetkezet		41	29	12	0	18	4	0	0	14
Gazdasági társaság	közkereseti társaság	5	3	2	0	2	0	0	0	2
	betéti társaság	165	139	22	4	115	14	0	0	101
	korlátolt felelősségű társaság	4.297	3.636	582	79	3.473	596	47	0	2.830
	részvénytársaság	78	48	30	0	283	23	0	0	260
Egyéb gazdálkodó szervezet		237	218	17	2	99	8	0	0	91
Civil szervezetek		71	69	2	0	9	0	0	0	9
Összesen		4-894	4.124	667	85	3.999	645	47	0	3.307

Forrás: [Statistikai évkönyvek | Magyarország Bíróságai](#)

NYILATKOZAT

szakdolgozat nyilvános hozzáféréséről és eredetiségéről

A hallgató neve: Széll András Mihály
A Hallgató Neptun kódja: G3YA8Z
A dolgozat címe: A felszámolásban kötött egyezség eljárási szabályainak problematikája, az ésszerűsítés lehetőségei
A megjelenés éve: 2024
A konzulens intézetének neve: Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem
A konzulens tanszékének a neve: Budai Campus

Kijelentem, hogy az általam benyújtott szakdolgozat egyéni, eredeti jellegű, saját szellemi alkotásom. Azon részeket, melyeket más szerzők munkájából vettem át, egyértelműen megjelöltem, és az irodalomjegyzékben szerepeltettem.

Ha a fenti nyilatkozattal valótlant állítottam, tudomásul veszem, hogy a záróvizsga-bizottság a záróvizsgából kizár és a záróvizsgát csak új dolgozat készítése után tehetek.

A leadott dolgozat, mely PDF dokumentum, szerkesztését nem, megtekintését és nyomtatását engedélyezem.

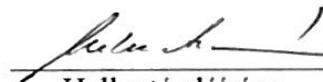
Tudomásul veszem, hogy az általam készített dolgozatra, mint szellemi alkotás felhasználására, hasznosítására a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem mindenkor szellemi tulajdonkezelési szabályzatában megfogalmazottak érvényesek.

Tudomásul veszem, hogy dolgozatom elektronikus változata feltöltésre kerül a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem MATER Hallgatói Dolgozatok repozitóriumba. Tudomásul veszem, hogy a megvédett és

- nem titkosított dolgozat a védést követően
- titkosításra engedélyezett dolgozat a benyújtásától számított 5 év eltelte után

nyilvánosan elérhető és kereshető lesz az Egyetem MATER Hallgatói Dolgozatok repozitóriumban.

Kelt: 2024. november 11.

Hallgató aláírása

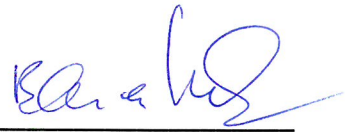
NYILATKOZAT

Széll András Mihály (hallgató Neptun azonosítója: **G3YA8Z**) konzulenseként nyilatkozom arról, hogy a szakdolgozatot áttekintettem, a hallgatót az irodalmi források korrekt kezelésének követelményeiről, jogi és etikai szabályairól tájékoztattam.

A záródolgozatot/szakdolgozatot/diplomadolgozatot/portfóliót a záróvizsgán történő védésre javaslom / nem javaslom.

A dolgozat állam- vagy szolgálati titkot tartalmaz: igen nem

Kelt: 2024. év november hó 11. nap

Baier Judit
belső konzulens